

СТАНОВИЩЕ

от Доц д-р Мария Ангелова дм,
ръководител катедра Акушерство и Гинекология при Медицински
Факултет към Тракийски Университет
на дисертационен труд на тема:

**„Предиктивна стойност на плацентарни фактори и доплер на
маточните артерии за развитието на прееклампсия“**

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

Медицински университет – Пловдив

Факултет по Медицина, Катедра Акушерство и Гинекология

Автор: д-р Красимира Ивайлова Чалова

Научен ръководител: проф.Благовест Пехливанов, дмн

Данни за докторанта

Д-р Красимира Чалова е родена на 10.06.1986г.Завършва средното си образование в математическа гимназия „Ак.Кирил Попов”- гр .Пловдив.През 2011 се дипломира като лекар в МУ Пловдив с пълно отличие.От 2012г. до 2017г.е зачислена като редовен специализант в катедрата по Акушерство и гинекология към Университетска болница „Св.Георги”.От м.октомври 2014 е зачислена и като докторант .2017 година придобива специалност Акушерство и гинекология.На 27.02.20 г. е отчислена с право на защита . По настоящем работи в СБАЛАГ Селена и същевременно е асистент към МУ Пловдив – катедра АГ.

Д-р Чалова говори английски и немски език.Завършила е множество курсове и специализации в България и чужбина.

Характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е структуриран съгласно установените стандарти и съдържа 139 страници: литературен обзор, материали, методи, цел и задачи, резултати от собствени проучвания, обсъждане, изводи, приноси, приложение и книгопис. Цитирани са 134 литературни източника. Литературната справка представя всички съвременни насоки по проблема. Дисертацията е онагледена с 18 фигури и 15 таблици и 5 приложения.

В съвременното майчино здравеопазване преекламписята е един от най-значимите проблеми, както в България така и в света.

Много усилия са насочени към изясняване на етиологията на това състояние и търсенето на подходящи скринингови алгоритми за ранно откриване на бременните с повишен риск от развитие на преекламписия и уточняване на правилното акушерско поведение. Проблемът все още е неразрешен и всяко усилие в тази насока има приносен характер.

Литературният обзор има познавателна стойност и може да подпомогне прогнозиране на усложнения на бременността като преекламписия, интраутеринна фетална растежна ретардация на плода, плацентарна абрупция и други състояния в резултат на плацентарна недостатъчност. Разгледани са различни ангиогенни и неангиогенни маркери за оценка на риска, както и различните им комбинации за предлагане на ефективен скринингов модел.

За постигане на набелязаната цел при работата са използвани инструментални, морфометрични и лабораторни методи за изследване, а също и методи на статистически анализ. Проучването на дисертанта е **проспективно** и включва **58** пациенти, разделени в 2 клинични и 1 експериментална групи.

При всичките бременни е събрана подробна анамнеза, измерен е среден пулсативен индекс на утеринни артерии, анализирани са нивата на PAPP-A и б-ЧХГ между 11-13 г.с. Измерени са концентрациите на четири протеина и

динамиката им между 11-13 г.с. и 20-22 г.с. Изследвано е влиянието на резултатите от доплервото изследване на маточните артерии измерени рутинно за всички пациенти в същите гестационни срокове.

В дисертационният труд е използван и статистически пакет на софтуера за социални науки IBM SPSS Statistiks v.22. Статистическата обработка на данните е съвременна и логична.

Прегледно са представени собствените резултати, включващи комбинация от биофизични и биохимични маркери за оценка на риска от прееклампсия. Оценена е ролята на отделните маркери и комбинацията им с други анамнестични или лабораторни рискови фактори. Получените резултати се доближават като цяло до публикуваните в литературата. Анализирани са най-често използваните в клиничната практика анамнестични и морфометрични фактори за оценка на риска от настъпване на прееклампсия. Те са лесно достъпни, евтини и не изискват високо специализирани мнения за интерпретация в ежедневната практика. Данните са онагледени чрез лесно разбираеми графики и таблици.

Изводите се свързват логично с разработката на дисертационния труд и се възприемат лесно.

Приноси

Като основен принос може да се счете изследването на серумния Корин за скрининг за прееклампсия .

Прави се опит за предсказване на прееклампсия чрез комбиниране на биомаркери и ехографско изследване, едновременно със скрининга за вродени заболявания на плода. На практика скрининга позволява на акушер-гинеколога своевременно да определи високо рисковите пациенти и да изгради най-правилния алгоритъм за поведение при тях.

Критика

Настоящото проучване е ограничено поради малкия брой изследвани пациентки , малкия брой бременни развили прееклампсия, което ограничава

оценката на използваните биомаркери . Направената критична бележка не намалява научно-практичната стойност на дисертационния труд.

Д-р Красимира Чалова е представила списък от четири статии, като всички са по темата на дисертационния труд.

Заключение

Представеният скринингов модел за оценка на риска от плацентарна дисфункция има качества на дисертационен труд и отговаря на общоприетите критерии. Дисертационният труд на д-р Красимира Чалова е резултат от съвместно извършено проучване и съдържа значими и оригинални резултати. От тях коректно и логично са изведени приноси с оригинален и приложен характер.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Красимира Чалова притежава задълбочени теоретични знания по научната специалност "Акушерство и Гинекология". В него тя демонстрира необходимите качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Предвид гореизложеното становище, давам положителна оценка за проведеното изследване, на резултатите, които са постигнати от него и изтъкнатите приноси. Поради това, препоръчвам на уважаемите членове на Катедрения съвет да гласуват „за“ придобиване на ОНС „Доктор“ на д-р Красимира Ивайлова Чалова по „Акушерство и Гинекология“.

09.09.2020г.

Изготвил становището: .....

Доц.д-р Мария Ангелова дм